

SmittskyddsPosten

Pandemi – nu vänder det?

Sedan sent i april har vi planerat för att på bästa sätt kunna möta den aktuella influensan. Det har varit många olika besked på vägen men successivt har planeringen gått framåt och vi står idag bra rustade för att ta hand om det ökande antalet som insjuknar i den nya influensan. Det har hittills inneburit en hög belastning framför allt på olika öppenvårdsmottagningar och på sjukhusens akutmottagningar. Extra jourlinjer har behövt tas in och ibland har omflyttning av patienter behövts för att bereda plats för influensasjuka.

En stor del av personalen har vaccinerats och vi befarar inte en hög sjukfrånvaro som kan äventyra vården. Det finns aktuella planer för att kunna ta hand om fler influensasjuka om det skulle behövas. I Västra Götalandsregionen finns en särskild utsedd intensivvårdssamordnare och vi har precis tagit i bruk ett system för att kunna få fram daglig beläggningsöversikt för sjukhusvårdade patienter med den nya influensan.

Vaccinationsarbetet pågår för fullt på barnvårdscentraler, vårdcentraler, skolor och ute i kommunerna. Under vecka 49 startar företags-hälsövård sina vaccinationer.

Det är en stor logistisk utmaning i att fördela vaccin ut till alla vaccinerande enheter och bristen på vaccin har varit ett problem som vi nu hoppas ska kunna lösas då leveranserna veckovis nu blir större. Vårt vaccinationskansli jobbar för högtryck för att fördela ut alla doser som sen levereras med hjälp av Regionservice ut till de flera hundra olika enheter som utför vaccinationerna.

Det gäller att alla steg fungerar och när leveranserna försenas innebär det mycket jobb att omfördela och försöka fördela de doser vi får. Hittills har mer än hälften av invånarna i Västra Götaland vaccinerats och alla gör ett fantastiskt jobb.

När vänder det då? Det verkar som om ökningstakten minskar men det innebär att vi just nu ligger kvar på en fortsatt hög belastning i vården. Förhoppningsvis kan vi snart se en vändning, och samtidigt som antalet vaccinerade ökar se en minskning av antalet sjuka. Vi borde väl vara värda en lugn och fridfull jul efter denna höst men vi är inte riktigt där än.

Passar ändå på att tacka för ett mycket gott samarbete och önska er alla från oss alla på Smittskydds enheten ...

En riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

ANN SÖDERSTRÖM
Smittskyddsläkare

Innehållsförteckning

Pandemi – när vänder det?	s. 1
Vaccinationskansliet	s. 2
Flödesschema – från produktion till vaccination.....	s. 3
Sociala medier och verkligheten	s. 4
WAD – World AIDS Day	s. 5-6

Vaccinationskansliet

Smittskyddsenheten i Västra Götaland startade i början av september upp ett helt nytt kansli, med medarbetare från olika professioner. Denna enhet fick som huvudarbetsuppgift att fungera som en stabsfunktion inom Smittskyddsenheten och därigenom att förbereda, bearbeta och besluta om frågor rörande pandemivaccinationen.

Vaccinationskansliet har bland annat till uppgift att:

- Inventera, sammanställa och samordna regionens samtliga vaccinationsresurser.
- Medverka i utveckling, genomförande och utvärdering av Västra Götalandsregionens samlade vaccinationsstrategi.
- Inventera, sammanställa och samordna regionens behov av: informationsmaterial, injektionsmaterial och vaccin.
- Sammanställa behov, tillgångar samt prioriteringar till ett logistiskt genomförbart upplägg.
- Utgöra kontaktpunkt för: Leverantör (Posten Logistik AB), Sjukhusapotek (Apoteket Farmaci AB), Distributör (Regionservice) och vaccinerande enheter inom Västra Götalandsregionen (totalt 700 st)

Tidigt öppnades en ny E-postadress för korrespondens och informationsspridning (vaccinationskansliet@vgregion.se) och en separat hemsida under Smittskyddsenhetens webbplats, där fortlöpande uppdateringar lagts ut. Separata lösenordsskyddade sidor har även förmedlat kommande vaccinmängder samt återrapporteringsformulär. Regelbundna möten har hållits med representanter från bl.a. apotek, Regionservice, informationsavdelningen, ansvariga chefer, chefsläkare, PKMC, sjukvårdsrådgivningen och kommuner .

Den första leveransen av pandemivaccinet skedde under slutet av vecka 42 och fortgår ännu. Hur länge vaccinationerna skall pågå diskuteras för närvarande på nationell nivå. Under hela perioden har det varit en mer eller mindre uttalad vaccinbrist vilket har inneburit att enheterna har tilldelats snarare än kunnat rekvirera sina doser. I Västra Götalands finns sammanlagt 206 vårdcentraler (offentliga och privata inom VG Primärvård) och utifrån hur många patienter varje vårdcentral har listade enligt vårdvalet, har vaccinet fördelats av logistiker.

En vaccinationsansvarig i varje kommun utsågs som kontaktperson gentemot skolorna och den kommunala vården. Dessa har i sin tur samlat in uppgifter på hur många elever och invånare det finns i respektive kommun. Samma uppgifter har inhämtats från företagshälsovård och övriga enheter.

Dessa uppgifter har sedan legat till grund för tilldelning av vaccin. Kansliet har via åiterrapportering från vårdcentralerna och Svevac fått information om antal kvarvarande vaccindoser och vi har kunnat se att vaccinationerna utförts.

Kansliet har fått många förfrågningar om vaccinmängder och leveranser och det har varit olyckligt att vi inte blivit tilldelade de mängder vaccin som vi tidigare fått information om. Vi har försökt uppmana de olika enheterna att samarbeta lokalt för att utskickade doser skall användas optimalt. Målsättningen har varit att i januari 2010 skall alla grupper ha erbjudits vaccin. Dos två för barn under 13 år kommer att ges under början av nästa år. Under vårvintern kommer det påbörjas en utvärdering och analys samt sammanställning av vaccinations-täckningen.

Medarbetare / ansvarsområde, från vän till hö

Per Follin / kontaktperson mot primärvård och sjukhus
Ulif Niklasson / logistiker
Kristina Nyström / influensasjuksköterska
Martin Wahl / kontaktperson mot kommuner och företagshälsovård
Anna Lindqvist / epidemiolog
Mina Hindebo / administratör
Per Edgren / logistiker (ej med på bild)
Camilla Glad / administratör (ej med på bild)

Flödesschema

Från produktion till vaccination

Sociala medier och verkligheten

De sociala medierna har under en tid haft stor påverkan på bland annat modeindustrin och politiken. Med svininfluensan fick även vi inom sjukvården känna av de nya mediernas kraft i motståndet mot vaccinering.

De nya så kallade sociala medierna, exempelvis bloggar och Facebook, blir en allt starkare faktor i opinionsbildningen. Medan vi myndigheter och organisationer koncentrerar oss på masspridda budskap och är inriktade på de traditionella medierna som radio, TV och tidningar, pågår debatten och opinionsbildningen allt oftare på ett helt annat håll.

En före detta professor i information berättade för mig att masspridda budskap genom envägskommunikation påverkar mottagarnas beteende till försvinnande liten del, mindre än en procent. Påverkan sker främst i mötet med andra.

Kommunikationen i de sociala medierna liknar mer det personliga mötet, i modern tappning. Det finns en avsändare, det finns möjlighet att fråga och kommentera. Deltagarna kan som i vilken diskussion som helst påverka bilden och känna delaktighet. Vi ser också att det finns utrymme för konspirationsteorier och att det finns en stark misstro mot myndigheter hos tillräckligt många för att utgöra en stark kraft. I de sociala medierna har alla som har något spännande att säga möjlighet att göra sin röst hörd. Man söker sig också främst till likasinnade som ger bekräftelse för den åsikt man själv har. Tillsammans blir man stark.

Vi ser också att det starkaste motståndet mot vaccinering finns främst hos de så kallade infödingarna på Internet, alltså tonåringar och unga vuxna som är mer vana vid att mötas och kommunicera i de sociala medierna. Vi äldre, så kallade invandrare på Internet, tycks inte vara lika påverkade av den debatten. Ett motstånd har vi också sett hos invandrargrupper (till Sverige) där de sociala kontakterna många gånger är viktigare än traditionella medier.

Vi står fortfarande mitt uppe i pandemin och vaccinationsarbetet. Men jag tycker mig se tendenser på att vaccinationsviljan börjar vända även hos de yngre. Vad har hänt? Jag tror att vi börja se en kamp mellan de sociala mediernas åsiktsutbyte och IRL (in real life - för att prata ungdomarnas språk). Jag tror fortfarande att det är i mötet påverkan främst sker. Men nu står åsikterna i de elektroniska grupperna mot att alltfler ställer sig i vaccinationskö och diskussioner uppstår med kamrater och närstående. Vaccinets farlighet ifrågasätts och alltfler känner någon som haft en tuff period med svininfluensa.

Ska vi som organisation framöver kunna delta i och påverka debatten tidigt måste vi lära oss hur de nya medierna fungerar och hur man kan agera för att göra sin röst hörd där. Vi kan också se att de traditionella medierna på sina webbplatser alltmer lierar sig med de nya medierna genom länknings till kommentarer med mera. Så framöver kan de sociala medierna bli alltmer viktiga även för bilden i radio, TV och tidningar.

Kjell Foss
Presschef
Regionkansliet
Västra Götalandsregionen

World AIDS Day (WAD)

World AIDS Day är dagen då vi globalt uppmärksammar ett av världens största problem i nutid. En epidemi som sedan över 25 år nu har drabbat varje hörn av vår jord. Hiv och aids påverkar allas våra liv på ett eller annat sätt. Låt WAD bli en dag som inspirerar och engagerar arbetet mot hiv och aids inom alla områden och under hela året.

Red Ribbon - det röda bandet 1991 fick Visual AIDS i New York en idé till en internationell symbol för kampen mot Aids - **Red Ribbon**. En symbol för solidaritet och tolerans med dem som lever med hiv och aids

Inför WAD

Sedan flera år tillbaka har det funnits viss samverkan mellan olika aktörer kring WAD. Samverkansarbete har stärkts genom att enheten Hivprevention i Västra Götaland bildades 2008.

2009 fick Hivprevention i Västra Götaland i uppdrag av Socialstyrelsen att arbeta fram årets nationella kampanj. Socialstyrelsen beställde posters och banners på temat. Den så kallade mediagruppen som formats som en del av stora samverkansgruppen redan 2008, fortsatte sitt arbete med kampanjen. Nationella hivrådet godkände de utvalda bilderna i september 2009

Årets tema- Vi lever alla med hiv

Vi måste alla förhålla oss till hiv-frågan på något sätt och årets kampanj ville försöka få oss att tänka på vilka fördomar och föreställningar vi bär omkring på när det handlar om hiv samt vilken roll man har i att människor upplever diskriminering.

Syfte med kampanjen var

- Att uppmärksamma fördomar mot och diskriminering av de personer som lever med hiv.

- Att sätta frågan på agendan.
- Utmana de fördomar som finns genom att utmana okunskap och rädsla som ofta ligger till grund.
- Få allmänheten att fundera över sin egen inställning genom öppenhet, information och samtal.
- Förbättra bemötandet av personer som lever med hiv i arbetslivet, inom vården men även i andra sociala sammanhang.

Västra Götalandsregionens aktiviteter under WAD

Det annonserades på lokaltrafiken i hela Västra Götaland, samt i Metro och Metro Student. Socialstyrelsen sände ut nationellt pressmaterial kring dagen.

I Göteborg befann sig deltagarna i WAD-gruppen i Nordstan och uppmärksammade dagen med en rad olika aktiviteter, uppträdanden, tal, filmvisning m.m. På kvällen arrangerades som tidigare år en minnesstund med ljusständning och mäsas i Domkyrkan.

I Fyrbodals hölls en utbildning och diskussion - "Forum sexuell hälsa i Fyrbodals" där temat för dagen var "Vi lever alla med hiv". Alla som arbetar med hiv/sti var inbjudna. Joakim Berlin från Positiva Gruppen Väst medverkade som föreläsare. På plats fanns material för deltagarna att plocka med sig i form av affischer, broschyrer och kondomer som sen skulle användas under WAD.

I Södra Älvsborg distribuerades informationsmaterial, posters och kondomer till berörda verksamheter som arbetar med hiv/STI. Flera gymnasieskolor hade aktiviteter, information, utställningar och kondomer att dela ut, ofta tillsammans med ungdomsmottagningen. Den 30 november anordnades en föreläsning "Att leva med hiv", tillsammans Alingsås Bibliotek. Föreläsningen vände sig till allmänheten och föreläsarna från PG Väst (Positiva Gruppen Väst) gjorde ett fantastiskt jobb!

I Skaraborg var det ett högtryck för att sprida information. Många mottagningar som arbetar med hiv/sti uppmärksammade dagen. Personalen från ungdomsmottagningarna bar den speciellt framtagna t-shirten och delade ut kondomer. På Västerhöjdgymnasiet i Skövde fanns livs levande kondomer, personal från ungdomsmottagningarna och skolhälsovården för information, diskussion och utdelning av kondomer. RFSL Skövde arrangerade en fin konsert i Sankta Helenakyrkan, denna gång med musik från musikalen Rent.

Hivprevention i Västra Götaland

Presentation av Västra Götalands fyra sexuella hälsa samordnare

B

Stefan Laack – Samordnare i Göteborg och Södra Bohuslän

Jag arbetar som verksamhetsutvecklare på Hivprevention i Västra Götaland och samordnare för sexuell hälsa.

Jag är sjuksköterska, vidareutbildad inom hälso- och sjukvård för barn och ungdom. och har jobbat med STI, hivprevention och sexuell hälsa och rättigheter både nationellt och internationellt sedan 1983. Jag arbetade heltid med detta fram till 1 oktober 1991 då jag anställdes på RFSU i Stockholm för att starta deras mottagning för unga män (MUM). Blev kvar där i nästan 17 år, till 21 februari 2008 då jag fick jobb på den då nyinrättade enheten Hivprevention i Västra Götaland. Är intresserad av allt som rör sexuell hälsa och rättigheter och har alltid haft manlig sexuell hälsa som ett specialintresse.

Mia Öster – Samordnare i Fyrbodalen

Jag arbetar på Hivprevention i Västra Götaland två dagar i veckan. Mitt andra ben står tryggt förankrat i den bohuslänska graniten, som barnmorska på ungdomsmottagningen i Strömstad sedan 30 år.

Mitt uppdrag är att bland annat att förankra strategidokumentet "Att förebygga hiv och andra sexuellt överförbara infektioner i Västra Götaland". En annan viktig uppgift är att "nätverka". Jag har till exempel ett nära samarbete med Smittskyddsenheten, ungdomsmottagningarna och Hälsokällan Fyrbodalen.

Eftersom jag anser att både sexuell hälsa och hiv angår oss alla ser jag kompetenshöjning av vårdpersonal och lärare som en viktig uppgift. Andra angelägna områden är hur vi i vården bemöter HBT (homosexuella, bisexuella och transpersoner) -personer eller de som kommer för att testa sig för en STI.

Pia Gustavsson – Samordnare i Skaraborg

I mitt uppdrag ser jag förankring av strategidokumentet "Att förebygga hiv och andra sexuellt överförbara infektioner i Västra Götaland" som viktigt men jag vill också arbeta för en kompetenshöjning av vårdpersonal, lärare och andra personer som finns på ungdomarnas olika arenor.

Det här jobbet skulle inte fungera utan att "nätverka" och samarbeta, och det finns en tradition att ha nära till varandra här i Skaraborg. Det är STI-gruppen med sin tvärprofessionella sammansättning som fungerar som ett nav i detta arbete. Övrig tid arbetar jag som samordnare för Skaraborgs 15 ungdomsmottagningar och som barnmorska på Skara ungdomsmottagning. Jag har ett spännande jobb med en kombination från olika verksamheter som faller väl in i varandra. Det nära samarbetet med personalen på ungdomsmottagningarna

Adress

och på Smittskyddsenheten i Skövde är ovärderligt och att få arbeta tillsammans med alla duktiga på Hivprevention i Västra Götaland är mycket inspirerande.

Eva Rundberg – Samordnare i Södra Älvsborg

Jag har arbetat som sjuksköterska på bland annat infektionsklinik, barnmorska och som vårdlärare.

Utöver samordnarjobbet arbetar jag som barnmorska på ungdomsmottagningen i Alingsås. Jag har alltid varit intresserad av sex- och samlevnadsfrågor vilket inkluderar hiv/STI. Jag stortrivs med det jag gör och tycker att jag dagligen lär mig något nytt och användbart. Under året som gått sedan projektet startade har jag träffat och lärt känna många människor som är engagerade i hiv-/STI-frågor. I alla sammanhang har jag blivit väl mottagen och vill verkligen tro att det efter projektiden (december 2010) finns ett behov av fortsatt samordningsfunktion

Informationsansvarig
Layoutansvarig
Webbansvarig & Redaktör
Övr. i redaktionsgruppen

Ann Söderström
Ulrika Nordling
Jill Johansson
Ulrika Nordling
Paulina Oscarsson
Peter Nolskog
Berit Junestål

.....
Telefonnummer till respektive kontor:

Borås	033 - 616 29 01
Göteborg	031 - 368 56 00
Skövde	0500 - 43 24 30
Uddevalla	0522 - 921 54

www.vgregion.se/smittskydd
E-post: smittskydd@vgregion.se